

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — 12 kor. | Negyed évre — — — 3 kor.
Fél évre — — — 6 " | Egyes szám ára — — — 24 fill.
Nyilttér soronként 50 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatk vissza.
Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Az ifjúság és a háboru.

Itt is, ott is olvassuk, halljuk, tapasztaljuk, hogy a serdülő ifjúság eldurvult, erkölcsi felfogásában aláhanyatlott. Ennek legfényesebb bizonyítékait a kiskoruak bíróságainak aktáiból meríthetjük, pedig e bíróságok elé a kiskoruak bűnözéseinek csak egy csekély hányada kerül.

Általánosságban állíthatjuk, hogy az ifjúság a háboru negyedik esztendejében az eldurvulásnak, a laza erkölcsi felfogásnak olyan jeleit mutatja, amelyek komoly aggodalmakra adnak okot. Szülők, pedagógusok, rendőrhatalóságok, bíróságok egybehangzó panaszai-ból és a nyilvánosságra került számos furábbnál-furább esetekből elvitázhatlanul megállapítható, hogy a háboru a gyermek-lélek eldurvulását, bűnre, gonoszra, rosszra való hajlandóságát nagy mértékben idézte elő és fokozta. A szülők, az iskolák minden abbeli igyekezete, fáradtsága, hogy e jelenségek kiküszöböltesse, kevés eredménnyel jár. A statisztika hűen mutatja, hogy a kiskoruak, a serdülők bűnesetei folyton szaporodnak. Ezzel kapcsolatban — számos felszínre került eset tanúsága szerint — azt is megállapíthatjuk, hogy a mai gyermekesereg, serdülő ifjúság úgy magaviseletében, mint tanulásban aláhanyatlott s szórakozásaiban, tetteiben, a szülők és tanítók iránti engedelmisségben, azok iránt tartozó tiszteletadásban olyan szembeötlő dekadenciát mutat, amely a legkomolyabb aggodalmakat keltve, annak orvoslására irányuló tevékenységre készíti az illetékes faktorokat.

A háboru reányomta bélyegét a gyermek lélekre is, hiszen az apai fegyelem és vezetés nélkül maradt gyermek s különösen a fiugyermek, e négy év alatt a gondoktól amugy is le-sújtott gyengébb lelkű s erélyesebb fenyték alkalmazására többnyire képtelen anya fenhatósága alatt olyan szabadsághoz jutott, amely őt — a rossz környezet és példa befolyásával — a jónak, a nemesnek felismerésére, követése képtelenné tette.

A tulzsufolt iskolák a megapadt tanerőkkel megfeszített erővel igyekeznek a tanítás és nevelés fontos, de nehéz munkáját végezni, de — mert a háboru az iskolák ebbeli képességeit is megnyirbálta — a várt és óhajtott eredményt még megközelíteni sem tudják. A hadbavonult családifő távollétével a családi élet is sok tekintetben megváltozott. A háboruban a családi élet tisztasága, gondnélkülisége, jóléte sok kívánni valót tár elénk s ne csodálkozzunk azon, hogy ezek befolyással voltak a fogékony gyermeklélekre. A családi nyomor, a gyász, a könny, a rémes nincs s az ebből fakadó kényszerhelyzetek a gyermekek erkölcsére nagy befolyással vannak s az ifjúság eldurvulásának, rosszaságának okai legtöbbször a családi élet visszasságaiban kell keresni.

Eme szomorú és általános baj orvoslására minden eszközt meg kell ragadni s alkalmat,

módot kell nyújtani az ifjúságnak, hogy lelki és erkölcsi világa megtisztuljon, a jobb és nemesebb iránti fogékonyasága fokozódjék.

Szülőkre, tanítókra, tanárookra és papokra s ezek együttműködésére hárul ez a fontos, de nehéz feladat, melynek megoldásában segítségére kell jönnie az államnak, a társadalomnak.

Gondoskodni kell arról, hogy az ifjúság csak jó könyveket olvasson. Sajnos, e tekintetben sok kifogásolni való van. E sorok írója látta, tapasztalta, hogy a tanuló ifjúság milyen mohón vásárolja a Nic-Carter-féle ponyva regényeket, rémes detektiv-történeteket. Így esik meg aztán, hogy ez olvasmányok hatása folytán gyakran még a magasabb állású, tekintélyes szülők gyermekei is rossz utra térnek s a kiskoruak bíróságai elé kerülnek.

De nemcsak a rossz könyv, hanem a mozi is káros hatással van az ifjúságra, hiszen nem minden darab olyan, hogy azt az éretlen, de fogékony lelkű ifjúság megnézhesse. Éppen ezért üdvös volna a brassói mintára a 16 éven aluli ifjúságot kizárni a mozikból s részükre csakis az ifjúság számára rendezett oktató és szórakoztató külön előadásokat engedélyezni.

Nemesítő, finomító hatással vannak az ifjúságra nézve a kellő színvonalon álló tánciskolák. Sajnos, a háboru ezek számát is megapasztotta s az ifjúság az erre szánt időt kevésbé értékes szórakozásokra fordítja. Pedig a tánciskola nevelő hatása, elvitázhatatlan, hiszen pár hét alatt ugyszólván átfurmálja, ügyessé, finomabbá teszi az ifjúságot, megtanítván őket a társadalmi érintkezés formáira. A tánciskola az ifjúság izlését, gondolkozását, fellépését, testi ügyességét s a társadalmi érintkezésben megkivánt választékosságot fejleszti s a maga és mások iránti tiszteletét növeli.

Zilahon a napokban egy polgári iskolai tanítónő vállalta magára, hogy a tanuló ifjúságot táncolni tanítsa. Maga, az ezt engedélyező miniszter elfogadta és helyeselte az indokolást, amely szerint tényleg szükségessé vált, hogy az az ifjúság, amely pár év mulva az életbe lép, a tanultakon kívül a tánciskola révén sajátítsa el a társadalmi érintkezésben megkivánt és a biztos és bátor fellépéshez, művelt és kellemes társalgáshoz szükséges testet, lelket nemesítő tudást.

Az ifjúságra, amelyre a maholnap bekövetkező béke nagy munkájában oly sok feladat vár, kettőzött gonddal ügyeljünk. Igyekezzünk hát az ifjúságot minden eszközzel nemesebbé, jobbá, munkabiróbbá tenni s a romlástól megóvni. *Ifj. Szántó Károly.*

A közigazgatási bizottság ülése.

F. hó 11-én tartotta a közigazgatási bizottság Pogány Béla főispán elnöklete alatt rendes havi ülését, melyen a választott tagok közül Ajtay Aladár dr., Barcsay Andor dr., Cs. Lázár László, Nemes József dr. és Pogány Károly jelentek meg.

Elsőnek ifj. Lázár Farkas alispán terjesztette elő havi jelentését. A közlelmezési miniszter elrendelte a rekvirálást s megyénkre 1000 waggon gabona felhajtását rendelte el. Ezzel szemben írásban és személyesen is kérte a közlelmezési minisztert, hogy oldja fel a rekvirálási kötelezettség alól, vagy ha ezt nem teheti, a törvényhatóságra kivetett 1000 waggont szállítsa le megfelelő reális mennyiségre. Dacára azonban a rideg valóságban alapuló indokainak, a miniszter nem fogadta el előterjesztését s kötelezte a rekvirálás azonnali, szigorú végrehajtására. A kontingens beszállítására pedig megjegyezte, hogy a felhozott indokokat csak a rekvirálás befejezte s az eredmény bejelentése után teheti mérlegelés tárgyává; csak akkor dönthet abban a kérdésben, hogy fölmenti e a megyét a hiányzó mennyiség feltárása és beszolgáltatása alól. Erre az alispán intézkedett a rekvirálás megkezdése iránt, az eljárásra nézve a legrészletesebb utasításokat adta ki s gondoskodott katonai karhatalom kirendeléséről. A katonák már megérkeztek s az eljárás mindenütt a legnagyobb eréllyel folyik.

A kormánybiztos február hóra négy waggon gabonalisztet és tizenegy waggon tengerilisztet utalt ki a megállapított 40 waggon szükséglettel szemben. A kiutalt liszt beszállítása iránt intézkedett s egyuttal kifejtette a kormánybiztos előtt a tarthatatlan helyzetet. Ujabb készletek sürgős kiutalását kérte. A rendelkezésére bocsátott mennyiségből a kormánybiztos rendeletéhez képest elsősorban a városok és ipartelepök szükségletét utalta ki s így a járasok, amennyiben ujabb készletek nem érkeznek, előreláthatólag ebben a hónapban sem kapják meg szükségletüket.

A január hóra kiutalt 5 waggon cukor és 30 mm. hadikavé pontosan megérkezett. A már régen kiutalt hagymából 70 mm. e hó folyamán megérkezett, ebből első sorban Déva szükséglete nyert kielégítést. Három waggon sárgarépa leszállítása most van folyamatban.

A Népruházati Bizottság kiutalt a vármegye részére 400 kiló talpbőrt és 200 kiló bőrhulladékot. Ellenértékét nyomban befizette s gondoskodott sürgős leszállítása iránt. A vármegyei központi tisztviselők részére még a nyár folyamán kiutalt 50 kiló talpbőrből e hó folyamán megérkezett 19 kiló, a többi szállítás közben elveszett. A hiányt megreklamálta. Megérkeztek továbbá a vármegyei tisztviselők részére megrendelt bakkancsok is.

Állandó nehézségek merülnek föl a petróleum leszállítása körül. A kiutalt mennyiség a szükséglettel szemben mindig a lehető legkevesebb s a gyárak ennek a csekély mennyiségnek leszállítása elé is akadályokat gördítenek, az árut csak akkor küldik, ha előbb az ellenértékét és az üres hordókat megkapják. A hordóhiány s a szállítási nehézségek következtében a hordókat csak pár heti késedelemmel sikerül elküldeni, mire a gyárak arra hivatkozva, hogy az a hónap, amelynek szükségletére a kiutalás történt, már letelt, az

árut nem küldik. Ennek a célzatos és erőszakos eljárásnak megszüntetése végett a kereskedelmi miniszterhez előterjesztést tett. A szállítást saját hatáskörében úgy kívánja gyorsítani, hogy a petróleumot kiutalás után vasuti tartályokban Dévára hozatja, itt hordókba lefejteti s az elosztás majd innen fog végbe-menni.

A munkaerősükséglet kielégítése szempontjából mult hó folyamán a földmivelésügyi miniszterhez előterjesztést tett, hogy a vármegye gazdaközönsége részére 200 hadifoglyot utaljon ki; válasz eddig nem érkezett. Katonai lovakat a honvédelmi miniszter értesítése szerint az idén nem kölcsönöznek ki, ezért felhívta a gazdaközönséget, hogy lószükségletéről a katonai lóórházakban tartandó árveréseken gondoskodják. Ezeket az árveréseket mindenkor kellő időben közhírré teszik.

A tüzfahiány pótlása végett személyesen járt el a kereskedelmi miniszternél, ahol ígéretet kapott, hogy Déva város részére 50 wagon kőszént fognak sürgősen kiutalni.

Személyes kérésére a kereskedelmi miniszter megígérte, hogy f. évben havi 20 darab bőr cserzésére fog engedélyt adni.

Az alispáni jelentést a bizottság hozzászólás nélkül tudomásul veszi. Ezután Csulay Lajos vármegyei főjegyző több községi tisztviselő ellen különböző bűntudatokban gyorsított eljárás szerint emelt vádakot jelenti be. A bejelentés élénk vitát provokált a bizottság további eljárására tekintetében. Végül is abban történt a megállapodás, hogy az ügyészség vádiratait további intézkedésre az illetékes főszolgabíráknak adják ki.

Misinsky Vilmos tb. főjegyző ismerteti a bizottságnak a kormányhoz intézendő félévi jelentését, mely arra szorítkozik, hogy miután a háboru tartama alatt az utépitési és javítási munkálatok szüneteltek, a háboru után e téren igen sok és sürgős tennivaló lesz. Szükséges tehát már most gondoskodni arról, hogy a háboru befejezése után a közmunka az egész országban egységesen igénybevehető legyen e célra.

Ajtay Aladár dr. a jelentés kiegészítését tartja szükségesnek. Foglalkozik a központi szeszfőzdék által teremtett helyzettel. Az ilyen szeszfőzés igen jelentékeny jövedelemtől fosztja meg a vármegye szilvatermelő vidékeit. A termelő adja a főzéshez a fát, munkát, a szilvát, a szeszfőző ezzel szemben az üstöt, amivel távolról sem áll arányban az a tulhajtott nyereség, melyet az állam helyett egyesek raknak zsebre. Bosorod községben működött egy üst, mely 1 hónap alatt 38 ezer koronát jövedelmezett. Javasolja tehát, hogy az évi jelentés során a bizottság terjeszkedjék ki a központi szeszfőzdekre is, fejtsse fel, hogy azok felállítása az egyesekre, gyümölcsstermelésre s az államra is káros — kérje a régi rendszer visszaállítását.

Bottka István kir. pénzügyigazgató elismeri, hogy a központi szeszfőzés a háborus viszonyok között egyesekre hátrányos, békében azonban nem lenne ez. Az államra háruló nagy terhek miatt azonban szükséges a fenn-tartása.

Barcsay Andor dr. az Ajtay indítványához csatlakozik s azt kiegészíteni óhajtja. A kérdésnél két főszempont domborodik ki. Egyik az államé, másik a gazdáé. A mostani helyzetben egyik sem találja meg a maga számítását. Az államot az vezette a központosítás gondolatára, hogy eddig mindig a fiskus volt az, mely a rövidebbet húzta. Azt tartaná célravezetőnek, hogy minden pálinkafőző köteleztessék szeszmérőgép használatára, miáltal az általánosítási rendszer helyett a tényleges

termelés megállapításával az állam akkor is jelentékeny jövedelemtöbblet-re tehetne szert, ha megengedné, hogy minden termelő maga főzhesse ki a pálinkáját. Ha azonban magasabb állampénzügyi érdekek a központi szeszfőzdék meghagyását követelik, lényegesen korlátozott tevékenységi körrel hagyják meg a központi szeszfőzdeket, de adják meg az engedélyt, hogy egyesek a központtól függetlenül is kifőzhessek pálinkájukat, ha ahhoz szeszmérőgépet használnak.

A bizottság egyhangulag elhatározza, hogy félévi jelentésében a kormányhoz felir a központi szeszfőzdék ellen s a Barcsay indítványa értelmében kéri az orvoslást.

Apáthy Árpád dr. megemlíti a kolozsvári iparkamarának akcióját, mely arra irányul, hogy a zalatnai bányakapitányság Kolozsvárra helyeztessék át. Minthogy azonban a bányakapitányság ügykörének csaknem $\frac{3}{4}$ részét vármegyénk adja, a célszerűség azt parancsolja, hogy ez a bányakapitányság Dévára kerüljön, indítványozza, hogy irjon fel a bizottság a pénzügyi kormányhoz ez irányban s indítson hathatós akciót a kívánság teljesítése érdekében. Így is határoznak.

Többek hozzászólása után az ülés véget ért.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter ur 1918. évi 2000 eln. 4. számú rendelete folytán közhírré teszem:

A m. kir. honvédelmi miniszter ur a cs. és kir. hadügyminiszteriummal, a cs. és kir. osztrák honvédelmi miniszteriummal és a cs. és kir. közös pénzügyminiszteriummal (Boszniát és Hercegovinát illetőleg) egyetértőleg a következőket rendelte el:

1. Mindazon magyar vagy osztrák állampolgárságu és boszniai-hercegovinai tartomány illetőségű felmentett egyéneknek a katonai szolgálat alól történt felmentése, akik az 1899., 1898., 1897., 1896., 1895. és 1894. években születtek érvényét veszti.

Ez a rendelet kiterjed az összes hadseregbeli (haditengerészeti) és honvédszolgálatköteles, továbbá az összes népfőlkötelek havidijasokra, (havidijas jelöltekre) és legénységre, akik általánosságban vagy egyénileg bizonytalan vagy meghatározott időre véglegesen vagy csak ideiglenesen felvannak mentve vagy bevérségi engedélyben, avagy halasztásban részesültek.

2. Kivételt csak a következő egyének képeznek:

a) A bányászemek oly alkalmazottai, akiket e célból külön rendelet alapján az üzemvezetőség egyénileg kijelöl és erről külön értesít.

b) A vasutak (a közuti vasutakat ide nem számítva) és a következő névleg felsorolt tenger- és belhajózási vállalatok alkalmazottai: osztrák Lloyd, Austro-Americana, Osztrák, Dalmácia hajózási társaság, Tripkovich D. hajótulajdonos cég, Ragusea osztrák gőzhajózási társaság, az Adria, Ungaro Croata, Levante és Atlantika magyar hajózási részvénytársaságok, továbbá a cs. és kir. szab. Duna Gőzhajózási társaság, Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság, Magyar Belhajózási Részvénytársaság és Délnémet Duna-gőzhajózási társaság.

Ezen rendelet határozványai a Védőtörvény 29. §-a értelmében mentesített papokra és papjelöltekre, továbbá az 1886. évi XX. t.-c. 2. §. és annak végrehajtására vonatkozó A-44. jelzetű utasítás 29. §. 8. pontja alapján a népfőlkötelei tényleges szolgálatkötelezettség alól mentesített csendőri, pénzügyőri és állami erdészeti személyekre nem vonatkoznak.

3. Azok, akiknek felmentése fenti rendelkezések értelmében megszűnik, a következő időpontokban kötelesek minden további behívási parancs bevérsása nélkül bevonulni: az 1899., 1898. és 1897. évben születtek 1918. évi március hó 1-én; az 1896., 1895. és 1894. évben születtek 1918. évi április hó 3-án.

4. A mezőgazdaság érdekeire való tekintettel azonban és abból a célból, hogy ott, ahol a mezőgazdaságban későbbben áll be munkaerősükséglet, ez megfelelő szabadságolások által fődözhető legyen, a mezőgazdasági szempontból felmentett egyéneknek a bevonulási határidő a fent meghatározott időpontoktól eltérően és pedig Hunyadvármegyében mind a hat évfolyamba tartozók már 1918. évi február hó 11-én kötelesek minden további behívási parancs bevérsása nélkül bevonulni.

Ennek ellenében fenti 6 évfolyam bevonult egyénei 1918. évi április hó 8-án szabadságoltnak, mely szabadság az 1899., 1898. és 1897. szül. évfolyambeliéknél 1918. évi május hó 8-ig, az 1896., 1895. és 1894. szül. évfolyambeliéknél 1918. évi május hó 31-ig tart. Oly egyének szabadsága azonban, akik katonailag már ki voltak képezve, mind a 6 évfolyamnál már 1918. évi március 30-án kezdődik és az 1899., 1898. és 1897. szül. évfolyamnál 1918. évi május hó 15-ig, az 1896., 1895. és 1894. szül. évfolyamnál 1918. évi május hó 31-ig tart.

5. A jelen rendelet értelmében bevonulásra kötelezett egyéneknek a részükre megállapított napon a katonai igazolványi okmányaikban megjelölt parancsnokságnál legkésőbb délelőtt 11 órakor be kell érkezniök. Ezen megállapított órán túl kisebb késedelmek csak ott engedhetők meg, ahol azt a közlekedési viszonyok indokolják.

Ha a katonai igazolványi okmányokon megjelölt parancsnokság eredeti állomáshelyét megváltoztatta, továbbá általában akkor, ha a bevonulási hely tekintetében kétely forog fenn, akkor az illetők beosztásukhoz képest a legközelebbi honvédkiegészítő, illetőleg a cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnoksághoz vonulhatnak be.

6. Minden bevonuló egyénnek saját érdekében áll, hogy magát egy pár tartós cipővel, gyapju alsóruhával, gyapjukapcával és 2 rend fehérneművel, továbbá evőeszközzel, evőcsészével és tisztítószerekkel ellássa. Az elhozott cipők és fehérnemű árát, ha azok katonai célra alkalmasak, a katonai kincstár megtéríti, mely esetben azok a kincstár tulajdonába mennek át. Ajánlatos a bevonulás napjára élelmiszert is vinni, amiért a megállapított térítés jár.

7. Amennyiben a katonai igazoló okmányok az ingyenes vasuti utazásokra (gyorsvonatot kivéve) nem jogosítanak, az illetők e célból a tartózkodási hely községi előjáróságánál külön igazolvány kiállítását kérhetik. Az ingyenes utazásokra szolgáló igazolvány az utazás kezdetekor a vasuti pénztárnál lebélyegezendő.

Szászváros, 1918. évi február hó 16-án.

Andrae, polgármester.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, kik felejthetetlen édes atyánk s jó férjem elhunytával a temetésen való részvételükkel fájdalunkat enyhíteni szívesek voltak, ez uton is fogadják hálás köszönetünket.

Szászváros, 1918. február hó 22-én.

özv. Máln Dénesné és gyermekei.

Gránátok jönnek.

Most jön . . . ziuhú! Most odahaza
Nyugton vagy-e édes, nincs döbbeneted?
Egy-egy kicsi pillantásra velem most
Nem hunyod-e most le gyönyörű szemed?
Tán hallgatózol a templomi csöndben,
Hallod dobogni riadt szivedet . . .
Aludj csak édes, álom se zavarjon . . .
. . . Becsapott sebaj, megint közelebb.

Most jön . . . ziuhú! A kicsi fiunk
Ugye szép, nagy, erős, nincs félteni mért,
Megél a fiu a jég hátán is,
Csak amíg jól járni tud, most te kísérd.
Aztán — fiu sorsa a sanyaru élet,
Terhelje törődés, vérezze seb,
(Takard be, ha most, most lerugta a paplant)
. . . Becsapott, sebaj, megint közelebb.

Most jön . . . ziuhú! A házunk körül
Ültess majd hársat, s a kertig platánt,
S legyen virág sok, mindig csak több, több
S ha kár, vihar jó, ne busulj, ne bánd,
Az otthon, a tűzhely mindig legyen áldó,
Megáldom én is: legyen mind melegebb,
Ami fájt is: váljon áldó emlékké.
. . . Becsapott, sebaj, megint közelebb.

Most jön . . . ziuhú! Erdélyből többé,
Bármily sorsban lesz, ne menjetek el,
Legyen egy vele sorsotok, még ha nehéz is,
Megélni a sorsát, megállani: kell;
Nem jó a magyar sors, de vállalni törvény,
Megküzdeni hiven: főségesebb,
Legyen fiam is Erdély katonája.
. . . Becsapott, sebaj, jöhet közelebb.

Bodor Atadár.

NAPI HIREK.

— **Nagy Károly — erdélyi püspök.** E héten Zeyk Dániel legidősebb egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt folyt le Kolozsvárott a ref. püspökválasztó közgyűlés. A gyűlést Nagy Károly h. püspök imája vezette be, majd a főgondnok meleg szavakkal parentálta el Kenessey Béla elhunyt püspököt. A közgyűlés formáinak elintézése után a közgyűlés színe előtt megtörtént titkos szavazással a püspökválasztás, melynek eredménye szerint Nagy Károly helyettes püspök, egyházkerületi főjegyzőt százharminc szavazat közül százhuszonhét szavazattal az erdélyi egyházkerület püspökévé választották. A püspököt Gyárfás Endre nagybirtokos vezetése alatt küldöttség hívta meg a gyűlésbe, ahol Nagy Károly püspök nyomban elmondotta magas szárnyalású, eszmékben gazdag és lelkes éljenzéssel fogadott főpásztori beköszöntő beszédét. A főgondnok felkérésére ezután Nagy Károly elfoglalta a püspöki széket és addig is, míg ő felsége a választást megerősíti, az erdélyi egyházalkotmányának megfelelően a püspöki jogok gyakorlását átvette. A közgyűlés erre az új püspök éltetésével véget ért. Nagy Károly dr. 1868. október 27-én Kisborosnyón (Háromszékmegye) született. 1890-92-ig Utrechtben és Marburgban végzett teológiai és filozófiai tanulmányokat. Ezután Brassóban lett lelkész, majd egy év múlva Nagyenyed választotta meg lelkészévé. Innen hívták meg 1895-ben az ujonnan felállított kolozsvári teológiai katedrara rendes tanárnak. Az erdélyi Kálvin-szövetségnek megalapítója és elnöke. 1908-ban egyszerre választották meg egyházkerületi főjegyzővé, konventi rendes taggá és teológiai igazgatóvá, Kolozsvár város törvényhatóságának tagja, direktoriumi tagja az EMKE-nek. Jelentősebb irodalmi munkásságot is fejtett ki. Az Erdélyi Protestáns Lapnak hét évig, a Református Szemlének 10 évig volt a szerkesztője.

— **Megyegyűlés.** A f. hó 16-ikán megtartott megyei rendkívüli közgyűlésen a hadisegélyek felszólamlási bizottságába Pogány Béláné, Lázár Farkasné és gróf Kendeffy Gáborné urnőket, továbbá Kontz Domokost, Cs. Lázár Lászlót, Hirsch Adolfot és dr. Leitner Mihályt választották meg. A gyűlés nagyon kevés bizottsági tag részvételével folyt le s a 117 pontból álló tárgysorozat gyorsan lepergett. A megüresedett igazoló választmányi tagsági helyet Rettegi Gyárfás törvényhatósági bizottsági taggal töltötték be.

— **A hazáért.** Márer Jenő cs. és kir. 39. gy.-ezredbeli tart. hadnagy, a nagy ezüst vitézségi érem s a Károly csapatkereszt tulajdonosa a harctéren szerzett betegségében e hó 10-én Bécsben meghalt. Holtestét családja Budapestre szállította, hol f. hó 17-én a hősök temetőjében örök nyugalomra helyezte. Az elhunytban Márer Sámuel nyug. vasuti főraktárnok — helybeli lakos — a fiát gyászolja.

— **Halálozás.** Sulyos csapás érte szaladobosi dr. Borbáth Géza népfelkelő főorvost: neje szül. dálnoki Gaál Berta f. hó 17-én 39 éves korában Dálnokon meghalt. Férjén, három gyermekén kívül kiterjedt rokonságot borított mély gyászba a korán elhunyt urinó halála. Dr. Borbáth Géza, aki előbb a 64-ik, utóbb a 71-ik gy.-ezred kötelékében teljesített lelkiismeretes és hazafias szolgálatot, városunkban is hosszabb ideig időzött s itt egyéniségével, megnyerő modorával kedves emlékeket hagyott maga után. Számos itteni ismerőse, barátja osztozik a derék orvos mély gyászában. Az elhunytat f. hó 19-én Dálnokon (Háromszék m.) a családi sírboltba nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Az élélmzési kormánybiztosok kinevezése.** A minisztertanács határozata értelmében Magyarországot közélélmzési körzetekre osztották be és minden körzet élére egy-egy kormánybiztosot neveztek ki. Windischgrätz Lajos miniszter előterjesztésére most a kormány Kolozsvár székhellyel, Alsó-Fehér-, Beszterce-Naszód-, Hunyad-, Kolozs-, Szében-Szilágy-, Szolnok-Doboka- és Torda-Aranyosvármegyékre Inczédi Joksmann Nándort nevezte ki kormánybiztosul.

— **Kitüntetés.** A király Albertini Jenő cs. és kir. 82. gyalogezredbeli hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a III. oszt. katonai érdemkeresztet a kardokkal adományozta.

— **A brassói csendőrkerület köréből.** Gernyeszegi Oszkár brassói VII. számú csendőrkerületbeli századost, brádi szakasparancsnokot hasonló minőségben a III. sz. csendőrkerülethez Zomborba és Tóth Ernő V. számú csendőrkerületbeli főhadnagyot szakasparancsnoki minőségben a brassói VII. számú csendőrkerülethez Brádra helyezték át.

— **Kinevezés.** Battyáni Dezső dévai adóhivatali gyakornokot a pénzügyminiszter adótitkárré nevezte ki Petrozsénybe.

— **Halálozások.** Solyosi Sámuel ny. m. kir. postaaltszít f. hó 16-án 75 éves korában Szászvároson meghalt. Az elhunyt városunkban nagy népszerűségnek örvendett. Temetése f. hó 18-án ment végbe nagy részvét mellett. — Mán Dénes szintén helybeli közismert polgártársunk, városi vámos f. hó 17-én 62 éves korában tüdőgyulladás következtében meghalt. Temetése f. hó 19-én ment végbe nagy részvét mellett.

— **Magyar napilap Nagyszebenben.** Nagyszebeni tudósítónk írja: „Nagyszebeni Reggeli Ujság” címmel f. hó 26-ikával egy új napilap indul meg Nagyszebenben.

— **A postások is papiregyenruhát kapnak.** A Máv. igazgatósága több magyar gyárnál papírszövetből készült nyári egyenruhákat rendelt altiszti- és szolgaszemélyzete számára. Egyik szaklap most arról értesül, hogy a Máv. példáját követte a postaigazgatóság is. Eddig körülbelül harmincezer egyenruhát rendelt a két igazgatóság. Az egyenruha csikos szövetből készül. A vasutasoké barna lesz, a postásoké kék. Egy-egy ruha ára 36—40 kor. Hosszabb kísérletezéssel megállapították, hogy a papírszövetből készült ruhát hatszor lehet kimosni. A ruha lágy kefével jól tisztítható és a gyengébb pamutruhával egyenlő értékű.

— **Hamisított vitézségi érmek.** Mint a „Kütlügy-Hadügy” megállapítja, az utóbbi időben több helyen olyan ezüst és bronz vitézségi érmeket és katonai érdemkereszteket hoztak forgalomba, amelyek a rendesnél rosszabb ötvözetű fémből készültek. Hogy a vásárlók érdekeit megóvják, az érmek verését a hadügyminiszter kizárólag a wieni főéremintézetre és a körmöcbányai pénzverdére ruházta át. Az arany vitézségi érmek helyett egyelőre — mint már jeleztük — aranyozott bronz érmeket adnak ki, amelyeknek a peremén ez áll: „Bronz”. A kereskedésekbe kerülő érmeken pedig a „H. M. A. unecht” vagy „K. B. nem valódi” felírás olvasható. A vitézségi érmek vásárlásánál a vevő írást követelhet a kereskedőtől, hogy az érem valódi és hogy a hivatalos pénzverdéből származik. Az érmek jogtalan készítése büntetendő cselekmény.

— **Adomány.** Schiebel Gusztáv gömörmezei főerdész és neje 60 K-át küldött be szerkesztőségünkhöz azzal, hogy azt az elhalt unokájuk, Binder Vilmos V. gimnázista sírjára szánt koszoru megváltása fejében a hadiárvak javára, a Hadsegélyző Hivatalhoz juttassuk. A nemes cselekedet nem szorul külön dicséretre.

— **Bankok, takarékpénztárak, hitel-szövetkezetek s más nyilvános számadásra kötelezett vállalatok közgyűlési meghívóit, zár-számadásait (mérleg-, nyereség- és veszteségszámláit) olcsó árban tesszük közzé.** Tisztelettel: a „Szászváros és Vidéke” kiadóhivatala, Szászváros, Klastrom-u. 1.

— **Mindennel és mindenben takarékoskodjunk, mert nem tudhatjuk, hogy a háboru meddig tart s mennyire vessi igénybe meglévő készleteinket!**

— **Méhészeti tanfolyamok rokkantak részére.** Az Országos Hadigondozó Hivatal nagy sulyt helyez arra, hogy a méhészetet, mint könnyű kenyérkeresetet, a rokkantakkal megkedveltesse. Ezen célt szolgálják az ország különböző helyein a földmivelésügyi minisztérium által rendezett kaptárkészítéssel egybekötött méhészeti tanfolyamok (Kaposvár, Szombathely, Győr, Kalocsa, Pozsony, Eger, Temesvár stb.), melyek 18 napig tartanak és szünet nélkül követik egymást. Ezenfelül a földmivelésügyi miniszter oly hadirokkantoknak, kik tanfolyamot végeztek, a szükséges méhészeti felszerelést ajándékba adományozza és oly helyre, hol 20—30 rokkant méhészetet tanulni hajlandó, szakközegét küldi ki tanfolyam megtartása céljából. Méhcsaládokat a rokkant nem kap, hanem kaphat az O. H. G. H.-tól bélyegtelen kérés alapján pénzsegélyt három méhcsalád beszerzésére. Ezen kéréshez mellékelni kell a tanfolyam látogatásáról szóló tanusítványt és az eladónak nyilatkozatát arra nézve, hogy milyen áron hajlandó a három méhcsaládot eladni. Bővebb felvilágosítást nyújt a pécsi hadirokkant munkaközvetítő, (Pécs, fémipari szakiskola.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerősöknek, jóbarátoknak, akik forrón szeretett édesatyám elhalálása feletti mély fájdalomukat részvétükkel s a temetésen való megjelenésükkel enyhíteni szivesek voltak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Szászváros, 1918. február 20.

Solymosi József és családja.

Fogtechnikai műtermem részére keresek egy női-kiszolgálót (lehetőleg fiatalabb leányt). Teendője: a rendelőrak alatt a műszereket és egyéb kellékeket kézalá adni. **Jacobi Dóra** fogtechnikus Szászváros, Varga-utca. 170 2—3

Konyhakerti magvakat,

míg a készlet tart, kis és nagy tételekben a legolcsóbb napi áron szállít, csiraképeségeért szavatol

ÁCS KÁROLY műkertész, Vajdahunyad. 174 1—3

Meghívó.

A Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság XLV-ik évi Rendes Közgyűlését

1918. évi március hó 10-ikén délelőtt 11 órakor tartja meg saját helyiségében, melyre a t. részvényesek ezennel meghívotnak.

Ha 1918. március hó 10-én a t. részvényesek az alapszabályok 19. §-a által megállapított számban és kellő számú részvények képviseletében meg nem jelenének, ez esetben a közgyűlés már most 1918. évi március hó 17-én d. e. 11 órára ugyanoda egybe-hívatik, amikor is a napirend, tekintet nélkül a megjelenők és az általuk képviselt részvények számára, jogérvényesen le fog tárgyalatni.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kitűdése.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek tárgyalása és a mérleg megállapítása.
4. Határozathozatal a tisztajövedelem felosztása iránt és a felmentvény megadása.
5. Igazgatósági-elnök tiszteletdíjának megállapítása a következő 3 évre.
6. Igazgatósági-elnök, 7 igazgatósági és 4 felügyelő-bizottsági tagsági állás betöltése a következő 3 évre.
7. Az igazgatóság esetleges indítványai.

Az alapszabályok 17. §. értelmében a közgyűlésen csak azon részvényesnek van tanácskozási és szavazati joga, aki részvényeit le nem járt szelvényeivel együtt, a közgyűlést megelőzőleg három nappal az intézet pénztáránál elismervény ellenében letette.

Az 1917-ik évről szóló mérleg és zárószámadások, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései a közgyűlés előtt 8 napon át a hivatalos órák alatt az intézet üzlethelyiségében megtekinthetők.

Szászváros, 1918. február 20-án.

173

Az igazgatóság.

China-vasbor

Elsőrangú minőségű vértképző gyógyszer, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére hivaló erősítőszert. 00000 Ára 6 korona.

Kapható
DEMETER KORNÉL gyógyszerésznél
127 **SZÁSZVÁROS** 9-20

Sz. 15/1918. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbírósnak 1917. évi Pk. 870 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Jakab Lajos javára 500 K s jár. erejéig 1917. évi október hó 17-én foganatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 800 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: sertés és takarmány nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbírósnak 1917. évi Pk. 1719/4 számú végzése folytán 500 K tőkekövetelés, és eddig összesen 278 K-ban bíróilag már megállapított költségek erejéig Rengeten, adósok lakásán leendő megtartására 1918. évi március hó 6-ik napjának d. e. 12 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Algyógy, 1918. évi február hó 16-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

171

Ha butorokat akar venni, ne sajnálja az utat Maros-Vásárhelyre és tekintse meg **Székely és Réti** erdélyrészi butorgyár részvénytársaság kamarai szállítók

BUTORTERMEIT.

Ebédlők, uri- és hálószobák, szalonok, vas- és rézbutorok, szőnyegek, függönyök, zongorák hatalmas választékban, jutányos árak mellett. 121 10—10

**Fűszerkereskedők és vendéglősök
figyelmébe!**

Ajánlok: Ágnes, Előpataki, Salvator, Margit, Kristály, Szt.-Margitszigeti, Parádi, Málnási Mária, Málnási Siculia természetes ásványvizeket; Magus, Csizi, Königl. Selters, Karlsbadi Mühlbrunn gyógyvizeket; — Ferenc József, Loser Horgony és Igmándi keserűvizeket nagykereskedői napi áron. Megrendeléseket saját kölcsönládámban fagymentes csomagolással szállítom.

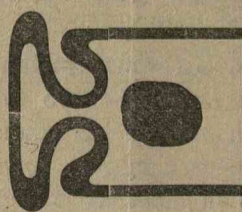
Schäffer Lipót ásványviznagykereskedő
Petrozsény. — Interurban telefon 30. 157 5—10

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy **fényképészeti műtermemben**

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fényképnagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelőim és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

139 4—